

[Minister u. P. Fanny Jensen.]

højtærede Statsminister har handlet klogt ved at give Plads for en Kvinde i Ministeriet, og mon det ikke ogsaa med Tiden vil vise sig, at det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen vil blive mere forsonlig indstillet med Hensyn til Kvindernes Medvirken ogsaa i Regeringsarbejdet?

Til det ærede Medlem Hr. Axel Kristensen, der betegnede min Valgagitation som bunduansvarlig, vil jeg gerne sige, at jeg ikke ved, hvordan mine Valgtaler er refereret, men jeg ved, hvad jeg har sagt, og jeg ved, at hvad jeg har sagt er rigtigt. Det kunde naturligvis ikke falde mig ind paa et Vælgermøde at fremkomme med urigtige Oplysninger. Hvad jeg har anført, har været simple Kendsgerninger.

Undervisningsministeren (Hartvig Frisch): Jeg vil gerne begynde med at beklage over for det høje Ting, at vore Forhandlinger i Aar paa Grund af de særlige Forhold med den stærke Forcing af Arbejdet har formet sig saadan, at denne Debat, som efter dansk parlamentarisk Tradition er den store Lejlighed til at stille Spørgsmaal til Administrationen og faa disse besvaret, ikke helt kan blive, hvad den plejer at være. Jeg tænker f. Eks. paa en Række Spørgsmaal, der er stillet til mig i min Egenskab af Undervisningsminister. Jeg vilde meget gerne have haft Lejlighed til nøjagtigt at studere Fortrykket og derefter konferere med mine Embedsmænd for at kunne give en saa fyldig Besvarelse som mulig, men da Fortrykket for en stor Dels Vedkommende først er kommet os i Hænde i Dag, er det klart, at en grundig Gennemarbejdelse har været helt umulig.

Der er jo den Ejendommelighed ved vor hele politiske Forfatning, som hænger sammen med Ministrenes Ansvarlighed, at de Spørgsmaal, der fra Tinget rettes til Administrationen, rettes til den ansvarlige Minister. Det bliver ham, der skal skaffe Oplysningerne, og selvfølgelig sker det under Ministerens Ansvar. Ministeren maa skaffe de bedst mulige Oplysninger, men kan ikke indlade sig paa Polemik indadtil, det fortjener Centraladministrationen. Ministrene fremskaffer Oplysninger og gør de kritiske Bemærkninger, de kan finde Anledning til. Det er en særlig Opgave, man her har, nemlig at oplyse Befolkningen angaaende de Spørgsmaal, der er stillet.

Jeg siger dette til min Partifælle det ærede Medlem Hr. Hauberg, der lige saa godt kunde have staaet paa den Plads, jeg staaar paa — nu blev det altsaa mig —

fordi han har rejst en Del Spørgsmaal, hvis hele Grundtendens jeg i høj Grad billiger, men som foranlediger mig til at gøre nogle korrigerende Bemærkninger. Jeg skal i det følgende lægge Stoffet saadan til Rette, at jeg begynder med første Departement, det vil sige Folkeskolen, de fri Skoler, og derefter gaar over til Eksamensskolen og de højere Lærestalter og endelig gaar til de mere almene Spørgsmaal, der er blevet rejst under denne Debat.

Jeg vil da vedrørende Folkeskolen begynde med det Spørgsmaal, som det ærede Medlem Hr. Hauberg rejste vedrørende Brugen af de kommunale Undervisningslokaler. — Det er ganske klart, at jeg for mit Vedkommende sympatiserer i høj Grad med den Tankegang, som det ærede Medlem gjorde sig til Talsmand for: at for Ungdomsarbejdet ude omkring i Kommunerne vil det være en væsentlig Støtte, at ogsaa Skolelokalerne vil kunne stilles til Raadighed for deres Arbejde og i det hele taget for alt Oplysningsarbejde og alt folkeligt Arbejde, men det var, som om det ærede Medlem vilde forlange af mig, at jeg skulde gaa videre, ud over det, som indeholdes i selve de Skolelove, vi har gennemført, og at Administrationen skulde forlange mere af Kommunerne, end der staaar i disse Love, og det kan jeg selvfølgelig ikke. I Loven om Aftenskoler indeholdes der Bestemmelser, som ogsaa det ærede Medlem sigtede til, hvorefter Staten, hvor der er ydet Stats-tilskud efter den nye Folkeskolelov, kan forlange, at Lokalerne stilles til Raadighed paa ganske særlige Betingelser. Hvor der ikke er ydet noget saadant Tilskud, er det klart, at vel kan man ansøre og tilskynde — og det vil jeg fra denne Plads meget gerne gøre —, men man kan ikke paabyde; der maa man holde sig til selve de Regulatorer, der foreligger, og jeg vil i hvert Fald ikke forsøge ved et Paabud fra Ministeriets Side at gribe ind over for det kommunale Selvstyre. Jeg understreger dog, idet jeg siger dette, at det ikke betyder, at jeg ikke skulde være tilbøjelig til saa stærkt som overhovedet muligt at tilskynde til, at Skolerne og Undervisningslokalerne i det hele i saa vidt Omfang som muligt stilles til Raadighed for det offentlige Ungdomsarbejde, fra hvilken Side det nu end gøres. Derefter vil jeg gerne gaa over til et Forhold, der vedrører Friskolerne. Det ærede Medlem Hr. Hauberg fremsatte en Kritik af Formen for de Tilskud, som disse Skoler modtager efter den sidste Lov. Det ærede Medlem gjorde rigtigt opmærksom paa, at Socialdemokratiet har stemt for